

Šy-li špěwał,
Pitnje džělat,
Strowja cze
Šswójbnj statot,
A twój šwjatot
Šradny je.

Sa šlaw špróznj
Najoj móznj
Lubosć ma;
Bóh pať šwěrnj
Pšěš špat měrnj
Čzerštwosć da.

Njěch ty špěwałš,
Šswěrnje džělatš
Wšědne dnj;
Džěť pať šwjatj,
Dušći datj,
Wotpocěj ty.

Š njebeš mana
Njěch czi šhmana
Žiwosć je;
Žiwa woda,
Niž Bóh poda,
Wotšěw cze!

Šerbske njedželske łopjena.

Wudawo šo kóždu šobotu w Šmolerjez knižiczišćežerni w Budyšćinje a je tam ša ščtwórtlětnu pšědplatu 40 np. dostacj.

3. njedžela po ššoch kralach.

Mat. 8, 1—13

Něť šwjatoh' ducha prošymj
Sa tu šwjatu wěru,

pšětož wot wěry wscho wotwišuje, a tola šuadž wo niczim wjazj njejašnosće a wopacznjch mēnjenjow a myšli njeje, dnžli wo praščenju, ščto je šbóžnoczinjaza wěra. Wjele jich drje mēni, šo ju ma, tola hdnž bliže hladamj, widžimj, šo šebje šameho jebaja. Wěra wschať njeje kóždeho mēž, a ju dostacj, njeje tať lohťo, kať šebi to někotryžkuli mykli. Teho dla šo tež našč Šbóžnik džiwa, hdnž raš wopravnu wěru namaka. Šswjate šćenje Mat. 8, 1—13 nam někotre pošnanťi wěrneje a praweje wěry podawa.

1. Prawa wěra na Jesom Šhryšta hlada, dokelž šam na šebi ničjo wjazj njewidžišč abo dokelž šebi šamemu wjazj njelubišč, dokelž šy šo teho, ščtož mnohim wěru poczežuje, pušćěziť, mjenujzj dobrego mēnjēja wo šebi šamym, a dokelž něťko š wofornymj ludžimj prajišč: „Njejšym teho hódny. Tať dolho hacž hišćeje wschelaťe rjane, šprawne a dobre na šebi widžišč, šwoje wóćzko š žyła na Jesom Šhryšta nještožišč. To halle cžinišč, hdnž, kať šraelski lud w pušćinje, kotryž bē š hadami šranjennj, na šebi widžišč, šo šy šmjercž thory a šranjennj š hrěchami. Haj, tajzj my šmy, a ščtož to přeje, ženje š prawej wěre njedóndže. Šhori šmy, wicžni, kať hejťmanowj wotrocžť, njelhmani š wichej wěrnej Wožej šlužbje, šłabi š dobremu škutkej, š bohabojašnosćzi a š lubosćzi š Bohu, a to šmy teho dla, dokelž šmy wušadni, kať muž

w šwjatym šćenju, wušadni, to rěka polni šlych pokhilnosćow a š hrěchom womasani wot džěčatštwja. Tať šo wobhladuj, tať šo špóšnaj, a tebi wscho špodobanje na šebi a wscho wulke mēnjenje wo šebi šandže, šo mohł šrudny šadwělowacž, hdy by tam jedyn njěštat a njeprajil: Ša šym šbóžnik, twój lěkar. Š njemu potom šhladowacž, kať thory š prošchazym wóćzkom š lěkarjej šhladowaje, — to je přeni kručj praweje wěry. Wěra šebi Jesom Šhryšta wobhladowaje.

2. Prawa wěra woła šo š Jesom Šhryštej a jeho prošy: Šnježe, čzesch-li, móžesch mje wucžić; pšětož w 34. psalmje njerěka jenož: kotřiz na njeho pohladuj, ale tež, „kotřiz jeho nadběhuj se šwojimj modlitwami, tach woblicžo njebudže šahanibjene.“ Žiwe džěčjo špóšnajesch na wołanju, žiwu wěru na modlenju. Šsame šemšćihodženje njedošaba, Jesuša dnrbišč nadběhacž š proštwami a modlitwami. A cžeho dla? Dokelž pšěd nami štejo cžaka, šo jemu wschu šwoju žalosć wuštorežimj. Čžeho dla? Dokelž je wón jenicžti lěkar, kotryž je wschewmóznj a kotryž samóže naš dokladnje wulěkowacž, ša cžab a wěčnosć, wulěkowacž wot hrěcha a šmjercže, haj, dokelž je prajil: „Čžu pšćinč a wuštrowicž“ a „Ščtož ke mni pšćinđže, teho nochzu wuštorežić.“ Ale kať wjele jich je, kotřiz mēnja, šo maja wěru, a njejšu hišćeje ženje š Jesušej pšćiščli, kotřiz šo hišćeje njejšu š njemu pšědobylj, dokelž wón jim hišćeje njeje se šbóžnikom. Woni maja morweho šbóžnika, a teho dla šu jich modlitwj morwe modlitwj a jich wěra je morwa. Ščtož pať je našonit, šo je wón žiwj, a šo je blisťo wschitkim, kotřiz

šo k njemu wołaja, tón k njemu dže a jeho wo pomoz
prošy.

3. Prawa wěra na Jesuša poškucha, pošlucha
na jeho słowo, byrnjež by wutroba ně prajila, dyrbi jeho
słowo tola wěščizšce bycz. Wón je to prajil — to je
nasche lékařstwo, kotrež trjebamy, to je twjerdy sakožk, na
kotrymž stejimy, to je lékařski brědk — jeho słowo. Wón
je prajil: „Budž wuczičeny, tebi šu twoje hrěchi wodate,
tebi njech šo stanje, kaž šy wěriš, a teho šo wěra
pšchimny a teho šo njepuščeži, njedžiwajzy na hrěch,
šmjercz a czerta. A tak je se wschěmi druhimi Jesuško-
wymi słowami. Wone nejšy wěrjazym jenož ewangelion,
ale ewangelion jako jeniczka wěrna, wješela powješcz,
kotruž mamy. Praj jenož słowo, tak drošy hejtmán, dha
budže mój wotrocžk wustrowjeny. Tak je. Jenož słowo
š Jesuškomeho erta šnadž: „To je moja krej, kotraž budže
ša waš pšchelata k wodawanju hrěchow“, abo: „Ja šym
to horjestawanje a to žiwjenje“, abo: „Slaj, ja šym pola
waš wschitke dny — a my wotkhorimy wot šwojeje wicze
a wot šwojeho wušada. Jenož jene słowo š jeho erta,
a potom njech šwět rěcz, šchtož chze, wěra Jesuša na
słowo pošlucha a njetrjeba wjazzy šwědczenja. W romskej
žyrtwi rěka: Roma locuta est, to rěka: Rom je rěczal, a
temu šo kóždy katholic podczišuje. My prajimy: Jesušk
Šhryštuš je rěczal a tónž je wscheho wurěczowanja.
Šjeswuměnite podczišjenje pod Šhryštuškome słowo je ša
wěru nusne a, to wopomimny, tež ša šchesczizjanske žiwjenje.
Nětko czimny, šchtož wón kaže, nětko pójmy, hdyž wón
praji: Šój, abo džimy, hdyž wón porucz: dží — š krotka,
poškuchajmy Šbóžnikowe słowo, to je dokonjana wěra.
Šhladujesch-li na Jesuša, dokelž na šebi nicžo wjazzy
šladanjahódne njewidžišch, modlišch-li šo k Jesušej a wob-
šhadžesch-li š nim š modlitwu, pošluchasch-li jeho na
słowo — potom mašch prawu wěru.

Šamjen.

Luboscž k Jesušej.

F. L. š Hardenberg (Novalis).

Hdyž njekwěra tu roscže,
Či šwěru wobkhowam,
So kwětk džakownosče
Šso njepominje nam.
Ššy ša mnje czěpik trjudy,
Šso bėdžil se šmjercžu;
Duž tebi šwjecžu tudy
Nětk wěcznje wutrobu.

Ša husto šylšy ronju,
Šo šmjercz cze jimasche,
A šo tu wospjet šhonju,
Šak šwět cze šabyl je.
Ty, luboscž woblecženy,
Tak wjele dokonja,
A tola šapomnjeny
Ššy tudy wot šwěta.

Ššy luboscž šwěrna, prawa,
Wschěm š nusy wupomhasch;
Njech wscho šo tebe wšdawa,
Ty tola šwěrnoscz mašch.
Šak twoja luboscž hnuwa,
Šu škóncznye czujemy;
Duž wóczko w šylšach plúwa,
Mny twoje džěczí šmy.

Čže šacžu moja duscha,
D njepuščež wote mnje;
Njech wona tebi šlusch
Do wschěje wěcznosče.
Šlej, junu bratrow wjele
Tež k njebju šhladuje,
Ššched tobu padnje dele
A tebi k wutrobje!

K. A. Fiedler.

Puczowanje po Božim pišnje

abo

šajte myšle nadeněžch, Bože słowo czitajo.

Šodawa šwěrnny czitar „Šomhaj Šóh-a“.

1. Inihí Šóššajowc, 48. šlaw.

(Šotracžowanje.)

15. A wón požohnowa w jeho šynomaj Šosefa, prajizy:
Šóh, pšched kotrehož woblicžom šaj mojej wótčaj Abraham a Ššaak
šhodžikoj, pšched nim jako pšched šwojim Šohom šo bojo a jemu
šluzo, Šóh, kotryž je mnje moje žiwe dny šezimil, wodžizy mnje jako
pastyr po pastwischczach a šastarajzy mnje hacž do dženkšišcheho dnja.

16. Šandžel jeho woblicža, kotryž je mnje wumohl se wscheho
šleho, kotryž je mnje štajnje a pšchezo podeschol, wón požohnuj teju
mlodženzow; šo budžetaj, runjež šaj šo w zšym kraju narodžikoj,
po mojim a po mojemu wótčow, po Abrahamowym a po Ššaako-
wym njenje mjenowanaj, a šo budžetaj tak placžič ša moje a ša
mojih wótčow džěcz, kaž wschitzy šynojo, wote mnje plodženi, a
šo budžetaj nětko narodej patriarchow šaschczěpjenaj roscž a šo
pšchšporjecž na jemi wošrjedž Šanaanskeho kraja.

Šoha a jandžela, kotryž je jeho wumohl, mjenuje won tu
jako šameho a pšchidžěluje tutemu jandželej bješ dwěla Šožu
naturu.

Šandžel njeje drugi, šhiba tón, š kotrymž je šo Šakub pódla
Šni-Šla bėdžil, kotryž je jeho tam požohnowal a jemu nowe
mjeno dal.

17. Šdyž pak Šosef widžesch, šo jeho nan prawu ruku na
Ššraimowu hłowu položi, njepodobasche šo to jemu, šo chžyšche
wjetschi džěl žohnowanja mlódschemu pšchilubicž, a měnizy, šo je
Šakub šo myšil, šapschija nanowu ruku, šo by ju š Ššraimoweje
hłowu na Šanašewu hłowu pšcheložil.

18. A džesch k šwojemu naněš: Niz tak, mój nano; tón,
kotrehož šym pornio twojej prawej ruzy šajil, je přeni narodženy;
polož potajim prawu ruku bješ komdženja na jeho hłowu, nje-
trjebasch ju po tajim š prawej šchizowacz, jako by přeni nazo-
dženy na prawizy wot tebe štejal.

19. Šle jeho nan nochžyšche, šchtož chžyšche Šosef š jeho pra-
wizy wufonjeć, ale džesch: Ša derje wěm, mój šyno, ja derje
wěm, šo šym šwoju prawizy na mlódscheho položil. Šón tu,
Šanašew, na kotrehož šym šwoju šewizy položil, budže tež lud a
budže se šakozenjóm šplaha, a budže wulki; ale jeho mlódschi bratr
budže wjetschi, dužli wón, a jeho šymjo budže wjetschi lud.

Ša Šóššajowc cžakš njebě šo to hišchče štato pšchetož pšchi
přenim licženju w puščiznje běsche jich 40,500 š Ššraimoweho a
32,200 š Šanašeweho šplaha pšchi druhim 32,500 š Ššraimoweho
a 52,700 dušchow š Šanašeweho šplaha. Šle pošdžišcho je šo
wulzy pšcheměniko; Ššraim bė najwjetschi a najmóžnijchi šplah
pódla Šudy; ša cžakš šudnikow wušnamjenjesche šo pšchede wšchit-
kimi. Šod Šerobeamom pak bė Ššraim š knjesom nad džěšacz
šplahami, a jeho mjeno mějesche šamu wážnotu jako mjeno Ššrael.

20. Tak požohnowa jeju wón tón džek po waschnju wobeju
je šamym žohnowanjom, prajizy: Šchtož w Ššraelu chze šoho po-
žohnowacz, tón rjekú: Šóh cze poštaj jako Ššraima a Šanašewa;
šczin tebe tak požohnowaneho jako jeju. Šola šczini wón tež tu
po měrje rošdžěl, prajizy tež tu mlódscheho mjeno najprijedy. A
štaji tak Ššraima přjedy Šanašewa.

Tež dženska šo tute požohnowaze šlawa mješ židami mješ
wošobami mužškeho rodu hišchče naložuja. Wošobny žónškeho
rodu pak žohnuja šo je šlowami: Šóh poštaj tebe jako Šarah-u
a Šebekku.

21. A Ššrael džesch k Šosefej, šo škóncznye tež k njemu wo-
broczizy, kotrehož bė přjedy jenož we woběmaj šynomaj požohno-
wal, a šotremuž chžyšche nětko tež prawu na šlubjeny kraj ša jeho

wobobu wobkruczić: Slej, ja mru; a Bóh budze s wami, mojimi dźěćimi a potomnikami, jako je był se mru, a pschijedze waš saho sa swój čas do kraja waschich wótzow, pschetoz tak je mi tehdy wěschćil, hdyž bym po jeho radze wuczahnył.

22. Za bym dha nětko pschidžělizy tebi w twojimaj bynomaj dwoje namrěstwo tebi dał, jedyn fruch kraja wjazy, dnyžli twojim bratram, kotryž bym se swojim mjeczom a s tšělbu s ruki Amorej-
stich dobył, abo kotryž něhdy budu dobyć, hdyž budza jich hrěchi dokonjane, psches mojich potomnikow s brónjemi.

Hdyž je Ruben s hrěchom swój přeni narod sazpił, a hdyž běschtaj tež Simeon a Levi teho njehódnaj, dha mějesche Jakub swobodu, so móžesche Josefej dwoje namrěstwo pschidžělicz, hdyž bē Bóh sam jeho wyschische posbēhnył dnyžli wschitkich jeho bratrom a psches njeho wuthowal Jakubowy dom, so njeje hloda wumrjel. Jakub pak mějesche tež Josefa schitowacž, so njebychu jeho trasch posdžischo wusamknyli, hdyž budza flubjenu kraj rosdžělicz; pschicžinu sa to bychu mohli bórny wušlědžicž, spominajo na to, so bē Josef tola so trochu jich narodej idalit a so pscheegyptčizil. Tak bychu Josefa w jeho potomnikach hischče ras pschedali. So pak njeby tutón murjadny pad trasch posdžischo polne pravo dostal, so by so trasch bynej maczerje, kotruž je nan bóle lubowal, pravo psched woprawdže přenim narodženy, dha je so to posdžischo — 5. kn. Mójš. 21, 15—17 — s jasnymi słowami sakasalo, kaž dha tež Jakub Josefej dospolny přeni narod Josefej njepschidžěli, ale dostojnstwo knježenja Judže pschidžěli.

Hebrejskemu cžlowjelej sda so w profeczijskej, we wjasanej, w hordej rjekowskej rěczy wscho, schtož ma hatle w pschichodze so stacz, hižo tak, jako by so stalo. Tak je tež tu Jakub w profeczijskim duchu hižo dokonjal, schtož je so hatle lěstotki posdžischo psches Israelski narod stalo.

49. staw.

Jakubowe wěschćenje a wumrjecze.

IV. 1—28. Kaž je Isaač se swojim požohnowanjom po Božej porucžnosći Jakubej přeni narod pschidžělił, tak widžimy tu, tak mrězajy Isaač s Egiptowskeje shladuje do Kanaaniskeho kraja, so by tež duch wěschćenja swojim bynam kraj doprědka pschepodal, a kóždemu narodej swoje město w pschichodnym ludu Božim pschipošasał. Jeho dwanacze bynojo so so pschi jeho ložu seschli, schtož je nan sa něhdy bydomdžebacž lět w pastyrskéj cžischinje nad nimi spóšnal, to wuhladažy jich w nim s nowa wožiw. Khochor jeho wěschćenja, wobraš sa nje w Jakubowym duchu, je wuhlada do flubjeneho kraja; tam maja woni s Egiptowskeje hladacž, hdyž nihdy nimaja domišnu nadeńcž; tam ma kóždy po swojim waschnju, kotrež so w jeho potomnikach hatle žyle wuwije, swoje město dostacž. Do tuteho thochora wěschćenja, kotrež w Jakubje drěmajche, šaha nětko žiwjenje a swětłoscž psches duch Boži, kotryž jeho wobjimuje. Wuhlada do pschichoda so rosjajni, a tež tam, hdyž by wschědny rojom njewěsčje bludžil, dostawa krutojč a mēstojč. S woprědka wuhlada Rubena šylneho a nileho; tola s njeskutkom je so sam wo swoje přenje pravo sjebal; pravo přenjeho naroda so jemu wosmje, splah dostanje šnadne namrěstwo (herbstwo) pōdla prawdžiteho Kanaaniskeho kraja, pastwischčza do krótkeho ranja mjes Jordanom a Eufratom, a wostanje sa wschón čas šnadnuschki mjes Israelsimi splahami. Masylunaj a šakalaj cžlowjetaj, Simeon a Levi, pschidžetaj sa nim; tež s njeju njemōže žadny byč s přenim narodženy; wonaj dostanjetaj swoje thostanje sa njeskutki, Semorej a Sichemaj skučene: žadny s njeju nješmē jako splah w kraju hromadže bydlicz; jich herbstwo budže mjes druhimi rospřschene a rosdžělene. Potom pschidžje kralowski, se žiwym wohenjom šapazy a šylny Juda. Wot přenjeho naroda, Rubenej wsateho, dostanje so jemu knježeske pravo. Jeho splah ma šmēnu rjekowsku šylnosč, kotruž nima nihtón pomjeńschicž, a dostanje wēstosč, so něhdušcha kralowska dostojnosč jemu pschipadnje, a bohatstwo w swojim plōdny herbstwoje. So šdaczu je so Sebulon s wikowarštwom nakadžowal; wón ma so pschi morju šahydlisč a ma bydlisč hacž do Sodomstich strom. Šaschar je kaž šylne ale lēnje šwērjo do roboty. Špokojom se swojimi šydlisčžemi, njeswēri šebi do ničeho. Šenož so ma mēr a pokoj, dha je jemu šame wotrocžstwo witane. W Danje wotpocžuje njewotwisny, šwazliwy duch, kotryž jeho honi do throbnych a lēnych skutkow. Šad da so nadpadnyč, ale wón so wobroczi a šbije njepschecžela. W naraischim pschijordanskim kraju dychjesche bóle dnyžli jeho bratsja na štajne wōjny pschihotowany byč. Šsfer je mjehki cžlowjek; wón pschihotuje šifanki sa kralow. Šastali je wobdarjenty s hlad-

timi, rjanymi słowami. Wšcho pak, schtož je swontowne žohnowanje a bohatstwo, wušypa so na Josefa. Šlōdny a móžny so schēri, ničto njemōže jeho poraschč, jeho kraj šaha wo wjele dale hacž kraj jeho bratrom. W Benjaminu pak šjewi so šylny, ale rubjēžny duch, teho dla bē tutón splah štraschny sa druhich, a teho dla je so jemu tež šaklužene poniženje dostalo.

(Šofracžowanje.)

Štawisny rekruty s lēta 1813.

(Šo franzowskim piša — 6—.)

(Šofracžowanje.)

Hacž runjež bēch bēžal, so so mi dny hacžesche, mje tola wušbasche. — W tutej nozy šmjeršny wino w pinzach a woda w studnjach, schtož so sa 60 lēt wjazy stalo njebē.

Ša přenim mošče a pschi wrotach šdasche so mi cžischina hischče wjetšcha byč hacž na ranju, nōž wubudžesche štrach a hrosu. Někotre hwēšdy so psches wulke bēle mrōcžele šybolachu, kiž tam a šem nad mēstom pomalku šwoju drohu cžehnichu. Ša žylm pucžu njetrjehich ani jenicžesche dušche a šastupiwšchi do naschjeje thēže, šdasche so mi tam, hdyž bēch durje šawrjel, cžoplo byč, a tola bē tam woda w dōžny šamjeršla. Wocžafach šwilku, so bych dncha nabył, potom štupach s waha horje. Ša šthodže bēsche tołsta cžma.

Šako durje wotewrich, wējesche mi witana cžopłota napschecžiwu. Šnjes Goulden šedžesche pschi thachlach, šwoju cžornu, židžanu mēžku psches wušchi ščehnjenu a ružy na tolenomaj.

„Šsny tu, Josefo?“ so mje praschesche, so ani njewobrocžo.

„Šaj, knjes Gouldeno, tu pola waš je rjenje. Šle šajka šyma je wonka! Šenje nješšny tajšje šymy pomēli.“

„Nē“, džesche wón s thutnym hłesom, „to je šyma, na kotruž budža drje dolho špominacž.“

Potom šastupich do komory, so bych swój mantl, šwojej rukajy a štupnje wotpōložil.

Šchych jemu powjedacž, tak bēch so s Šinazlom trjehil. Wročžich so do šstwy. Šnydom so mje knjes Goulden praschesche: „Josefo, by so derje šabawjal.“

„Š haj, cžeta Šarhata a Šhatržinka štej mje proššloj, Šam wjele dobreho prajicž.“

„Nō, cžim lēpje,“ cžim lēpje!“ wón džesche, mlōdžina ma pravo so wješelicž, pschetoz hdyž so šestarišch, potom so cži hižo do předka wschitko ššaj, dofelž by w bēhu žiwjenja wjele pschecžepil, pschewjele njeprawdoscžje, pschewjele šebicžiwoscžje a nješboža.“

Šrajesche to šam s šebi, pohladajy do plōmjenja. Šjebēch jeho ženje tajšeho šrudneho widžal, duž so jeho woprašchach: „Še so šnano šthorit, knjes Gouldeno?“

Šle wón mi njewotmolwjejo šchepšajche dale: „Šaj, haj, to so te wulke wojowaršte ludny... to je šława!“ Wjēšche s hłowu, kotruž bēšche pomyššlasy pothilil.

Šjewjedžach, schto mējach wo tym myšlicž, jako so wón šruna a še mni džesche: „Josefo, w tutym wokomiku je schtyri ššatyzaj swōjbow w Šranzowskej, kiž platakaju: nascha wulka armeja je so na ruskich lodowych polach šnicžila; wschitzy tuczi štrawi mlōdži ludžo, kiž šmōj dwaj mēšazaj dolho nimu cžahnyč widžaloj, leža w šnēšy šahryebani. Šowjēč je hatle dženša popōłdnju dōšchla. Še žalostnje na to myšlicž! — žalostnje.“

Šjelcžach, wjedžach s wēstosčzu, so budža, kaž po kōždej wōjnje, nowych wojakow trjebacž, a so budža tutón krōčž tež wschitkich thromnych bracž. Šuta myšl cžērjesche mi tak žylu krej do wutrobny, so šblēdnych a špominajy na Šinazłowe wěschćenje so roshorich.

„Šži, mōj Josefo“, džesche Gouldenez nan, a lehni so s mērom do loža. Ša dže njemōžu špacž, čžu hischče tu wostacž... Šajka powjēč je mi wschitón mēr wšala. Šjēšny hischče ničto w mēšče pytnyl.

„Nē, knjes Gouldeno.“

Džech do mojeje šstwy a lehnych so do loža. Šolhi cžas njemōžach ani wōčžka šandželicž: špominach na nowe wušbēhanje rekrutow, na Šhatržinku, na wschitke še thšazy w šnēšy šahryebanach wojakow a pschējach pschi šebi, so budže sa mnje najlēpje, do Šchwizy twochnyč.

Šwokoło ššoch šlyšchach knjesa Gouldena do loža hieč. Škotre mjeńschiny posdžischo wušnych, so dowērivoschi Božej šnadže

IV.

Sako rano do jstwy knjesa Gouldena fastupich, so bych něšto džela, ležesche wón hišče we ložu a bēšche zyle thory.

„Sojefo“, wón džesche, „njemōžu stanyc, pschi wšchitlich tuch jtych powjesczach hnm schoril. Njckym do zyla spa.“

„Ssmēm wam jelo waricz?“ ho wopraschach.

„Nē, moje džeczo, nē, to njeje trjeba. Satep trochu, chzu spytacz, posdžischo stanyc. Ale dženkā je pōndžela, a dženkā maja ho čažniki w mēscze pschehladacz a nacžahowacz. Za nihdy njemōžu hic, pschetož njemohl na žane waschnje wutracz, telko sprawnych, dobrych ludži, kiž hižo na tžizyczi lēt snaju, nješbožownych widžecz. Požluchaj, Sojefo, wsmi klucze, kiž sa durjemi wipajā, a dži ty — to budže lēpje. Sa chzu spytacz wotthoricz, troščku spac. . . . Najlēpje by bylo, hdyž mohł hišče hodžinu abo dvě spac.“

„Derje, knjes Gouldeno“, wotmolwich, hnydom pōndu.“

Hdyž bēch hišče drjemo do thachlow položil, wšach hwoj mantl a hwojej rukajzy a wotehdžech s kluczemi w saku. Rchoroscz Gouldenez nana mje wēšo rudžesche, ale něšto mje troščtowasche. Prajach hobi: „Ty džech na wēžu, a wot tam mōžesch Rhatržižnu thēžu widžecz. S tutej myšlu pschihdžech k swōnkei Brainsteinej, kiž w starej chalupje na torhoščezu bydlesche. Teho dwaj hynaj bēšchtaj tkalžaj a wot ranja hacž do wječžora bē rumot tkalžarje hlyšchecz. Sich wowka — bēšche tak stara, so jejnej woczki wjazzy widžecz njebēšchtej — spāsche na prastarym stōlzu. Pschi nej hēdžesche profa. Hdyž Brainsteinez nan njemōžesche te kščezijnam abo k pohrjebej abo te kwašej swonicz, čitajsche wón ady hwojich malych kulojtych woknowych schklenžow w hwojej sprothzy.

Pschihdžech potajkim k Brainsteinezom. Sako mje starušchi swōnk wuhlada, wón stanj a džesche:

„Ale to seže wy, knjes Sojefo!“

„Haj, Brainsteinez nano, pschiindu sa knjesa Gouldena, wón je schoril.“

„Ah! derje . . . derje . . . to je žyle wšcho jene.“

Woblecze ho hwoju staru schtrjlowanu jaku a staji hobi wolmjanu mēžu, hdyž bēšche priedy kōczku s njeje wuhnał, kiž w nej spāsche. Potom wša wulke wēžine klucze s kšchinje. Wuhdžechmoj. Bēch jara wjebely, sahy do čerstwego powētra pschiučz, najebacz huroweje hmy, pschetož žyla stwa ho s krom scherjesche, tak so mōžach lēdma dychacz, jako bych we warškim hornzu hēdžal. Njckym ženje sapschijecz mohł, tak mōža ludžo w tajkim powētsje živi hycz.

Džechmoj po drōšy a Brainsteinez nan džesche:

„Seže hižo wo čezkim njesbožu w Ruskej hlyšcheli, knjes Sojefo?“

„Haj, Brainsteinez nano, to je žalōžnje!“

„To wšchaj je werno, wón wotmolwi, ale našcha žrkej smēje s teho wjele wužitka, pschetož kōždy budže nētko sa hwoje džeczi mšchē čitacz dacz, čim bole, dokelž hu w pohanskim kraju wurjeli.“

„Wēšče, sawēšče“, wotmolwich.

(Potracžowanje.)

Wschelake s bliska a s daloka.

— 27. januara hwojczy našch lubowany hēžor hwoj narodny džēn. Našch žyly lud k njemu s hnutej a horjazej wutrobu shladuje a hwoje wutrobne pscheczē jemu pschinjeke. Wōh luby knjes schlituj a žohnuj jeho k žohnowanju našcheho wōtžneho kraja, hžerž jemu čžiloscž a strowoscž hacž do wyžolich lēt.

— S čžim wjetšchej radosczu w tych dnjach te hēžorej shladujemy, čžim wjetšcha žrudoba je našch sakski lud napjelnika, hdyž bēšche lubowany kral Turcij schoril a mējesche tak wjele tjšchnoscze njescz. Bohudžalowano ho s jeho strowoscžu polēpschuje. Našch lud k njemu steji w čezkim čažku w njethabłazej lubosczi, hōbucžujo tjšchenje jeho kralowskeje wutroby. Teho dla je tež našch hērbški lud psches wošebitu adrežu hwoje pscheczā lubowanemu kralej wuprajil.

— Našchi Szerbja ho sajimujā sa wbohich Armenistich, kiž hu psched nēkotrymi lētami psches pschescžehanje Turkow tak wjele pscheczērpili. Duž mōžemy jim s lopjena mižionstwa w raškim kraju sjewicz, so je psched kōtkim pschi hāmym sažo tajke pschescžehanje wudyrilo a so je ho w poklędnim wokomifnjenju strach

wotwobrocžil. Spiš ma ho tak: „Spoczatk dezembra šandženeho lēta nasta w D. wulki strach, kiž w žylym mēscze mjes kšescžijā nami nastroženje a bojoscz roščeri, a dopomnjecze na dny krejpschelecza w lēcze 1895 sažo wubudži. W džele mēsta, hdyž hu klamy pschi klamach, wšcho žiwjenje pschesta. Klamy, kotrež hu s wjetšcha w rukach Armenistich, ho samtnychu. Tydženje traje, priedy hacž wifowanste žiwjenje sažo wotuczi, pschetož bojoscz psched pschescžehanjom a s tym sjenocžnym wurubjenjom klamow wšcho žiwjenje poduhy.

Šcho bēšche ho stalo? S būrowom wyschnojcze a wōdatych Walija (pschestajeneho provinzy) bēchu powjescze do sjawnosczē pschischke, kotrež wo žylym wobthadže Walija s hrodom sultana powjedachu. S tych powjescžow a jich wopschijecza ho wujafni, so Wali tajke krejpschelecze w mēscze pschihotuje. Wot žōnskich bēšche nawabjeny, turkowskemu rošhorjenju nowy wopor pschinjescz. W Turkowskej je mlodoturkowski a staroturkowski swjast, na kotrehož schczuwanje je drje pschescžehanje 1895 a 1896 wudyrilo. Wotpohlad staroturkowskeho pschimišta je na to šoženy, kōždemu nutschobnywanju mjeczorneje šžeklanoscze sadžewacz a noscheryow teho hibanja, kšescžijanow w Turkowskej, s možu sastrōžicz a wutupicz, so by w Turkowskej muhamedanizmus njewobmjewany knježil.

Chalid Bey, Wali w D., hām šahorjeny Staroturka a widženy pola Sultana, bu wot staroturkowskeje strony dohnty, po wjazylētnēj pschestawzy sažo s nowym morjenjom šapocžecz. Na lēžnje ho sa wēšty džēn morjenje kšescžijanow pschihotowasche. Dokelž bēšche nujne, sa tōn džēn wjazy wōšika w mēscze šhromadžicz, bēšche wón s mudrej pschicžinu w Konstantinoplu namjetowal, rešerwy hromadžē šwolacz. Wōn bēšche mjenujzy do Konstantinopla powjescz dal, so maja kšescžijenjo na tamnym dnu wotpohlad, mošcheje nabbēhacz. Ženož tōn, kotryž je we wōbstejnoscžach kšescžijanow w Turkowskej rošjafnjeny a wē, so je jim iafajanc, brōnje nobyč, jenož schtōž wē, so hu woni psches te morjenja sastrōženi, rošumi, tak hmešchna je tale kza Walija. Rošumicz njeje, so ho tajke kžē pschezo hišče w hrodže sultana wērja. Bohu džalowano mējachu tōn kōcz kžē kusche nobi. Franžowski konsul rošjafni poruczneho pōžlanza w Konstantinoplu wo pschihotowanym morjenju, na kotrež ho Wali hotowasche. Tōn wrejēsche a praji, so ho ničō pschecžiwō kšescžijanam stalo njeje, so je ho jich w poklędnich tydženjach jenož malo šajalo. Franžowski konsul pak mōžesche dopofasacz, so bu sa jedny džēn žyla kšescžijanaska kšofejownja šbēhnjena a wopytowarjo do jastwa hādženi. Duž sultan Walijej dale njewērjesche. Na wojetškeho wyschjicheho pschihdže wječžor telegrafiske praschenje, hacž mōže se hwojimi wyschkami sa wēstoscž mēsta rukowacz. Tōn, kiž bēšche druheje myšle hacž Wali, to na ho wja. Sa to bu general pomjenowany. Wali bu na bof storčeny. Bojoscz w mēscze ho šhubi. Tež našchczuwani Turkojo wostachu smērom; pschetož wšchudžom wozazy stražowechu. Walij bu tež wotšadženy.

Kēžbliwoscž franžowskeho konsula, šastupjenju šapōžlanza a potom rošhudej sultana ma ho džalowacz, so wotmyšlene krejpschelecze njeje ho škucžilo. Pschi wšchēm tym pak je widžecz, so mamy ho pschezo hišče wudyrjenja tajkich krejpschelecžow hāmō pschecžiwō woli sultana bojecz.“

Rospominanju.

Šwēdomnje bjes wēdomnja je lēpsche hacž wēdomnje bjes hwēdomnja.

* * *

Hdyž je mnoho hwobody, tam je mnoho smylkow.

* * *

Dobre spanje je tak dobre kaž dobra jēdž.

* * *

Male kōdže dyrbja ho blisko pschi brjošy džeržecz.

„Bombaj Bōh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchēch pschēdawarņjach „Sserb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacz. Na schtwōrcž lēta placzi wōn 40 no., jenožliwe čžiška ho sa 4 np. pschedawaju.